

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Διδασκαλία 2^{ης} ξένης γλώσσας

Ενότητα 7: Η επικοινωνιακή ικανότητα

Γαλαντόμος Ιωάννης

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Εξοικείωση με την έννοια και το περιεχόμενο της έννοιας της επικοινωνιακής ικανότητας
- Εξοικείωση με την έννοια και το περιεχόμενο των διαφόρων μοντέλων επικοινωνιακής ικανότητας

Περιεχόμενα ενότητας

- **7.1.** Εισαγωγικές παρατηρήσεις
- **7.2.** Μοντέλα επικοινωνιακής ικανότητας

7.1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- Επικοινωνιακή προσέγγιση: ανάπτυξη της επικοινωνιακής ικανότητας.
- Ο ομιλητής θα πρέπει να γνωρίζει τι είναι γραμματικά σωστό και τι όχι, δηλαδή να διαθέτει γλωσσική ικανότητα, ποιες επικοινωνιακές δυνατότητες έχει και τι μπορεί να πετύχει με αυτές, την καταλληλότητα ή μη των εκάστοτε συμφραζομένων για την εξωτερίκευση των σκέψεων του, δηλαδή να έχει συνείδηση του κοινωνικού και πολιτισμικού φορτίου της γλώσσας στόχου και τέλος κατά πόσο μια γλωσσική δομή θα τού επιτρέψει να εκφραστεί οικονομικά και αποτελεσματικά (Littlewood, 1981· Μήτσης, 1998).
- Επικοινωνιακή ικανότητα: εισηγητής → Dell Hymes (Spolsky, 1989).

7.2.

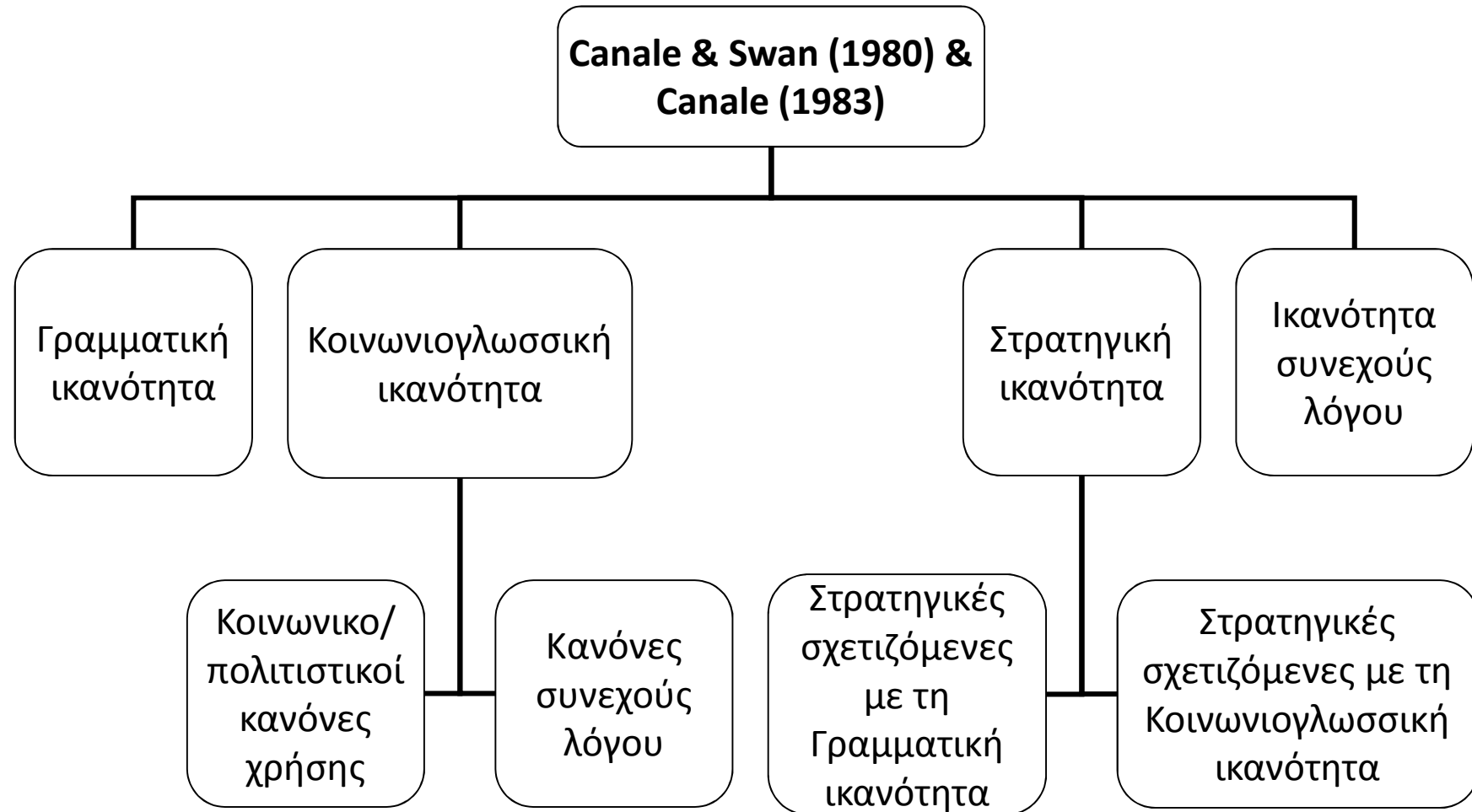
Μοντέλα επικοινωνιακής ικανότητας

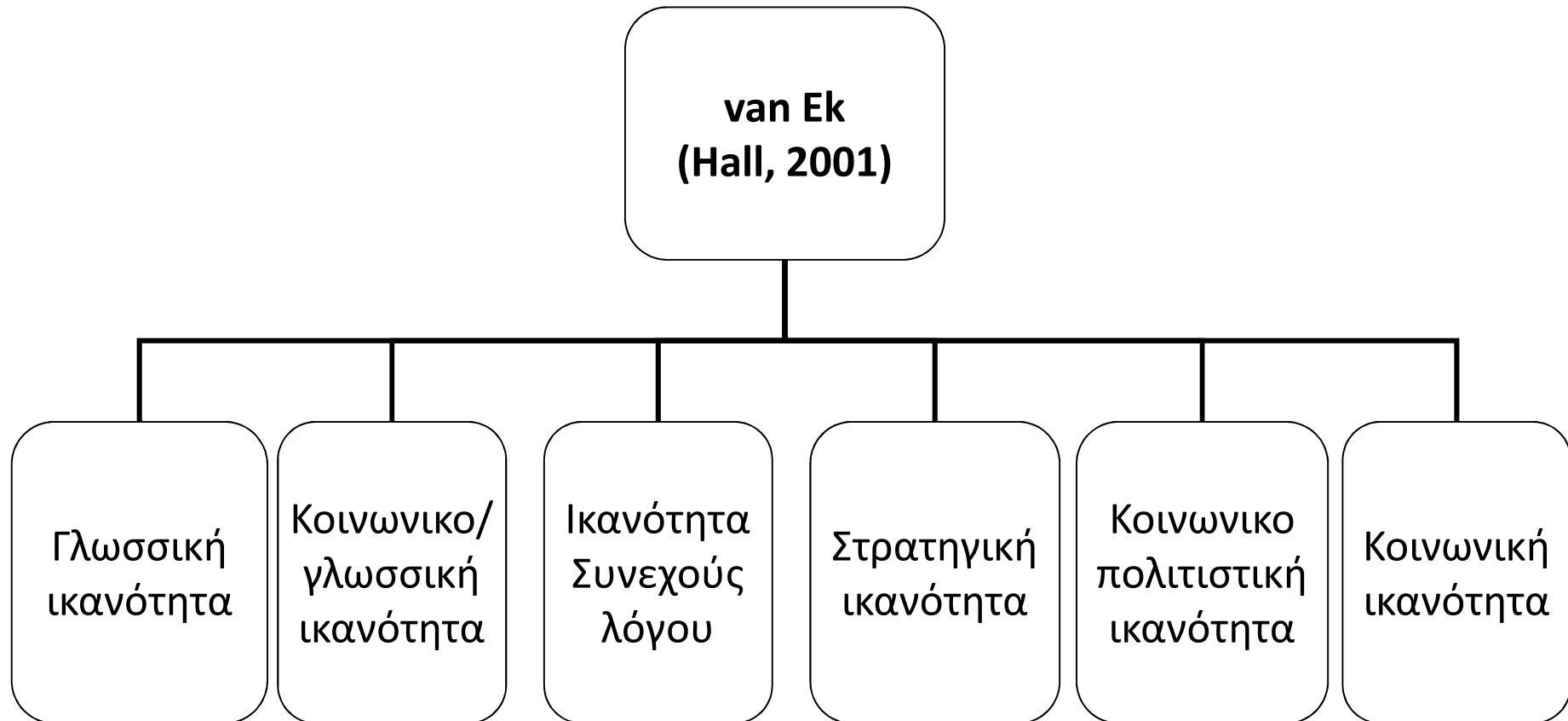
Μοντέλα επικοινωνιακής ικανότητας 1

- Canale & Swan (1980): ανάπτυξη πρώτου μοντέλου επικοινωνιακής ικανότητας.
- Διάκριση μεταξύ επικοινωνιακής ικανότητας (communicative competence) και της κοινωνιογλωσσικής ικανότητας.
- Σχηματικά η τυπολογία των Canale & Swan (1980) με τις μεταγενέστερες προσθήκες του Canale (1983) αποδίδεται στον ΠΙΝΑΚΑ 1:

Πίνακας 1: Μοντέλο επικοινωνιακής ικανότητας των Canale & Swan (1980) και Canale (1983)

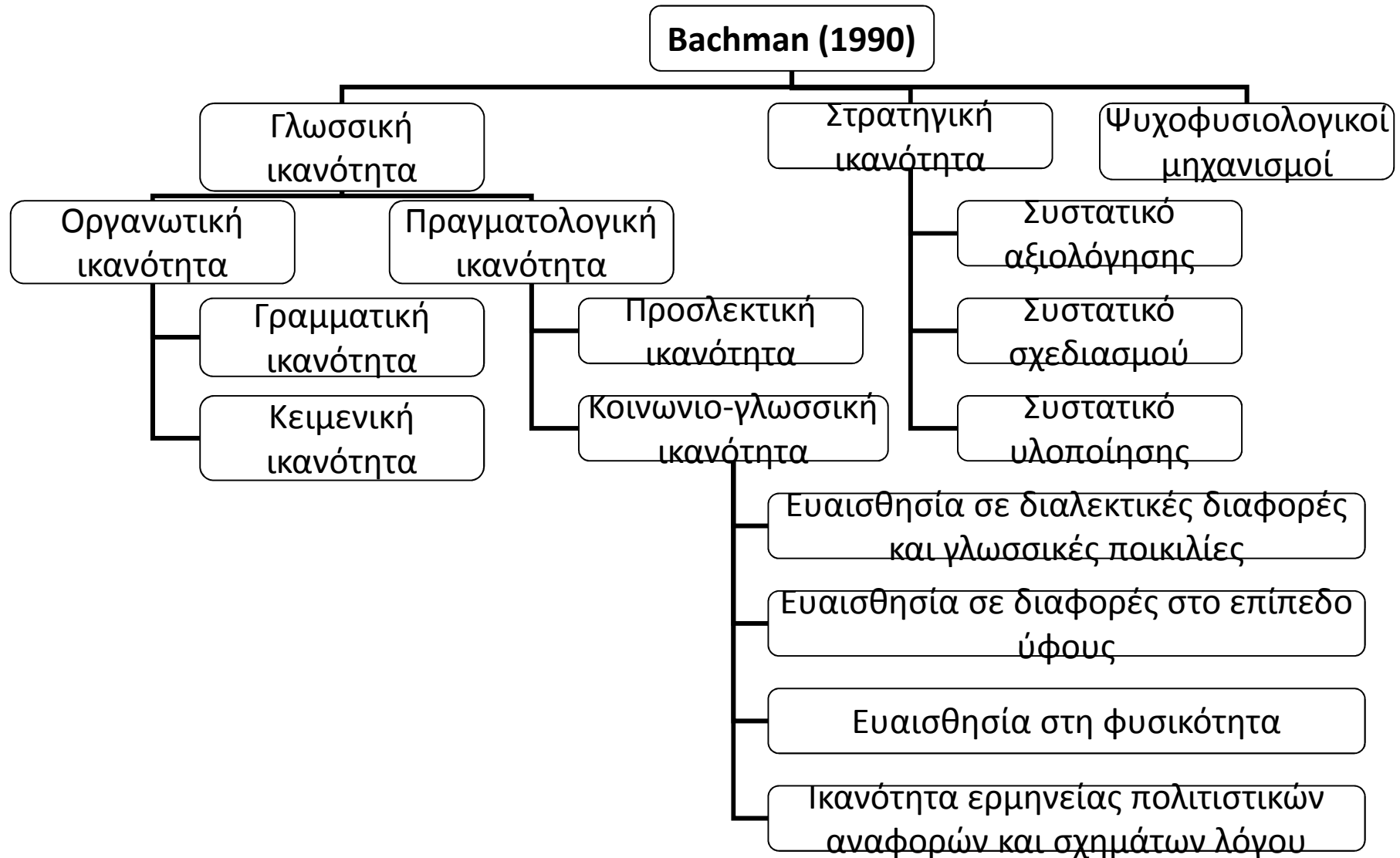
Πίνακας 2: Μοντέλο επικοινωνιακής ικανότητας του van Ek (Hall, 2001:13)

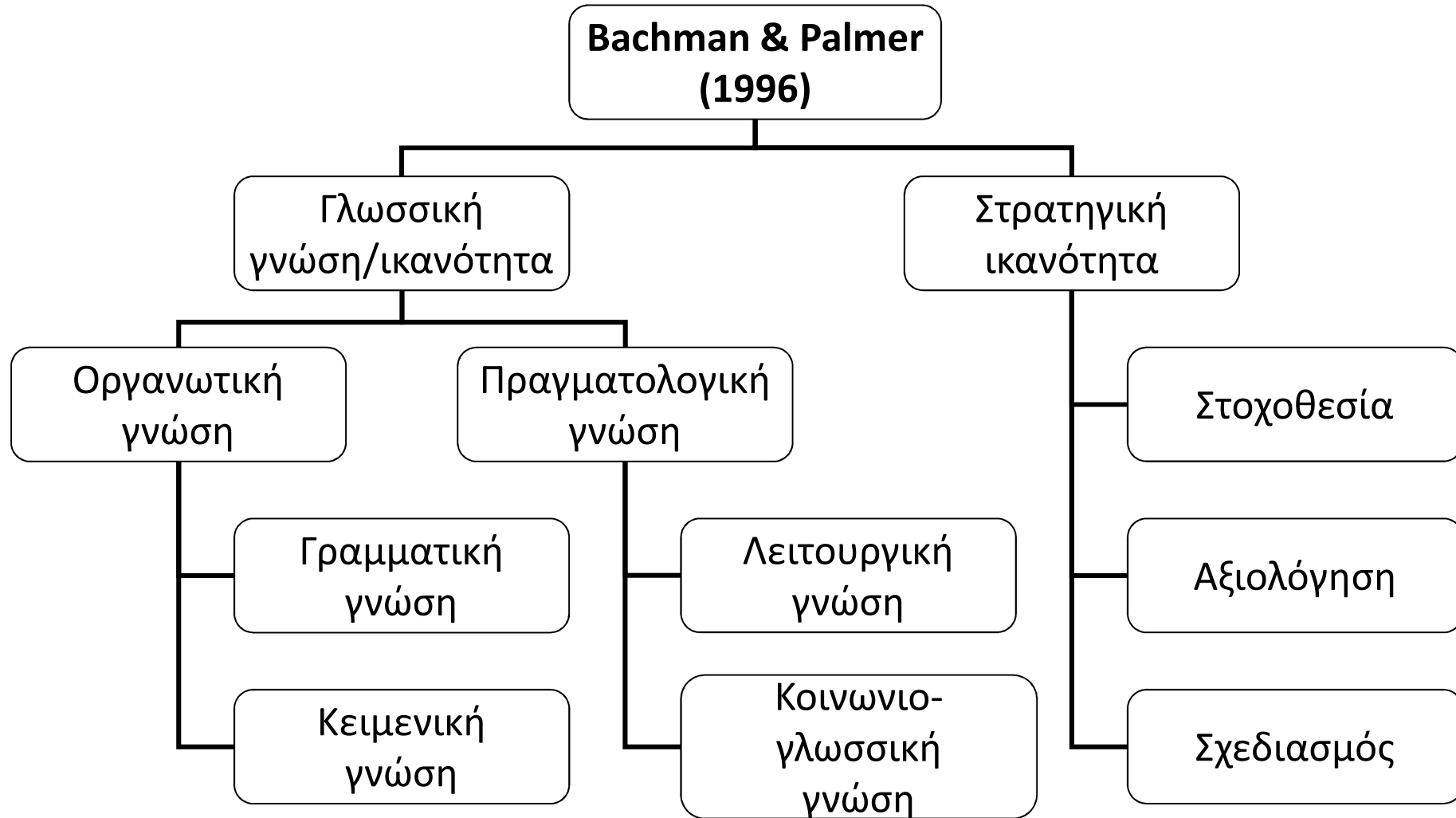
Μοντέλα επικοινωνιακής ικανότητας 2

- Bachman (1990): σύνδεση επαρκούς χρήσης της ΞΓ με τη διάρθρωση και το σχεδιασμό των γλωσσικών δοκιμασιών (language tests).
- Σχηματικά το μοντέλο του Bachman αποτυπώνεται στον ΠΙΝΑΚΑ 3

Πίνακας 3: Μοντέλο Επικοινωνιακής ικανότητας του Bachman (1990)

Πίνακας 4: Μοντέλο Επικοινωνιακής ικανότητας των *Bachman & Palmer (1996)*

Μοντέλα επικοινωνιακής ικανότητας 3

- Celce-Murcia et al. (1995).
- Εναλλακτική προσέγγιση: Cook (1995, 1996, 1999, 2001) → πολύ-ικανότητα (multicompetence).
- Byram (1998): Διαπολιτισμική Επικοινωνιακή Ικανότητα (Intercultural Communicative Competence) → διαπολιτισμικός ομιλητής (intercultural speaker).

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Bachman, L.F. (1990). *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford: OUP.
- Bachman, L.F., & Palmer, A.S. (1996). *Language Testing in Practice*. Oxford: OUP.
- Byram, M. (1998). *Teaching and Assessing Intercultural Communicative Competence*. Bristol: Multilingual Matters.
- Canale, M. (1983). From communicative competence to communicative language pedagogy. In J.C. Richards & R.W. Schmidt (Eds.), *Language and Communication* (pp. 2-27). London & New York: Longman.
- Canale, M., & Swan, M. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*, 1, 1-47.

- Celce-Murcia, M., Dörnyei, Z., & Thurrell, S. (1995). Communicative Competence: A Pedagogically Motivated Model with Content Specifications. *Issues in Applied Linguistics*, 6, 5-35.
- Cook, V.J. (1995). Multi-competence and the learning of many languages. *Language, Culture and Curriculum*, 8, 93-98.
- Cook, V.J. (1996). Competence and multi-competence. In G. Brown, K. Malmkjær & J. Williams (Eds.), *Performance and Competence in Second Language Acquisition* (pp. 57-69). Cambridge: CUP.
- Cook, V.J. (1999). Going beyond the native speaker in language teaching. *TESOL Quarterly*, 33, 185-209.
- Cook, V.J. (2001). *Second Language Learning and Language Teaching* (3rd ed.). London: Hodder Arnold.

- Hall, J.K. (2001). *Methods for Teaching Foreign Languages. Creating a Community of Learners in the Classroom*. Columbus, OH: Merrill Prentice Hall.
- Hymes, D.H. (1971). On communicative competence. In J.B. Pride & J. Holmes (Eds.),
- Littlewood, W.T. (1981). *Communicative Language Teaching. An Introduction*. Cambridge: CUP.
- Μήτσης, Ν. (1998). *Στοιχειώδεις Αρχές και Μέθοδοι της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Εισαγωγή στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης (ή Ξένης) Γλώσσας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Spolsky, B. (1989). *Conditions for Second Language Learning*. Oxford: OUP.
- van Ek, J.A. (1986). *Objectives for Foreign Language Learning. Scope, 1*. Strasbourg, France: Council of Europe.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα για την ανάπτυξη